

JINSI TUNAVYOWEZA KUKUA NDANI YA KRISTO

“Tukisema Kweli kwa upendo,...kukueni ndani yake katika yote vitu, ambavyo ni Kichwa, naam, Kristo.”— [Waefero 4:15](#)

KWA KADIRI mtu yeyote anayetafuta kumjua Mungu anavyoongozwa kuona sifa zake za kweli, huwa na imani naye. Baada ya watu hao kufikia hatua ya kujiweka wakfu kamili kwa Bwana, wanapokea kuzaliwa kwa Roho Mtakatifu, na kuwa wa tabaka la Kanisa, waliotakaswa katika Kristo Yesu, waliowekwa wakfu—waliotengwa na Roho Mtakatifu. Juu ya hawa Mtume Paulo anasema, “Mungu hakutupa roho ya woga. Kiumbe Kipya lazima azuie kila shambulio la woga wa utumishi—ambalo ni la mwili, hali ya kuanguka. Nia mpya lazima ishinde mwelekeo huu wa asili, lazima ikuze imani katika Bwana.

Hakuna mwanadamu angeweza kufanya zaidi ya kuchukua uhai wetu wa kidunia. Hakuna mwanadamu anayeweza kuchukua maisha yetu ya baadaye. "Msiwaogope wauuao mwili, wasiweze kuiua na roho; afadhali mwogopeni yule awezaye kuangamiza mwili na roho pia." Kwa hiyo, mtoto wa Mungu anapaswa kuwa jasiri sana, akijua kwamba hakuna mtu awezaye kumdhuru, akijua kwamba Mungu hataruhusu jambo lolote limfikie ambalo halitakuwa kwa manufaa yake. Mtoto wa Mungu aliyeangaziwa hangekuwa na woga, au woga, wa mateso ya milele. Bado angekuwa na hofu ifaayo kama vile mume angekuwa nayo kwa mke, au mke kwa mume—hofu ya kukasirisha au kukatisha tamaa, na hivyo kupoteza heshima na imani ya mwenza.

Kwa heshima ya ndugu wote tunapaswa kuwa na hofu hiyo. Tunapaswa kuwa na hofu ya kimwana kwa Mungu, lakini si kwa mawazo kwamba atatudhuru au kututesa au kutufanyia jeuri ya aina yoyote, lakini tuogope tusije tukapoteza ushirika wetu naye. Kwa hiyo, basi, woga wowote tulio nao wa aina ya utumwa hautoki kwa Mungu. Hofu kama hiyo huleta mtego. Lakini upendo, unaoongozwa na ujuzi wa kweli wa Mungu, na kuzaliwa kwa Roho wake, hutukomboia sisi pia kutoka kwa hofu ya wanadamu, kwa kadiri upendo huu unavyozidi ndani yetu.

Mungu ametupa roho ya upendo, roho ya akili timamu, roho ya nguvu. Mkristo anajua kwamba “mambo yote hufanya kazi pamoja kwa ajili ya mema kwa wale wanaompenda Mungu.” Hii ni kwake chanzo cha nguvu, cha nguvu. Hali na hali ambazo zingeweza kulemea wengine, anaweza kutarajia kuwa nazo. Roho hii sio tu roho ya nguvu, lakini roho ya upendo-roho ya wema na upole. Ni roho inayopenda kutenda mema, kutenda haki, kusaidia. Na hivyo Mkristo mwenye roho hii ya upendo na akili timamu anakuwa kama Mungu zaidi na zaidi. Hili humwezesha kuwa na huruma zaidi na zaidi kwa wale walio nje ya njia. Na kama vile Mungu alivyomtuma Mwanawe, na kama vile Mwana alivyokuja na kuandaa baraka ya uhai kwa wote kwa gharama kubwa sana kwake, vivyo hivyo wote walio na roho Yake watajitahidi kuwabariki wengine.

USHAHIDI WA AKILI TIMAMU

Anguko la Adamu limefanya uharibifu kwa wanadamu, hata kutoka utosi wa kichwa hadi wayo wa mguu hakuna sauti. ([Isaya 1:5, 6](#)) Hakuna aliye na akili timamu au mwili. Wote wako nje ya njia. "Hakuna mwenye haki; hapana, hata mmoja." ([Warumi 3:10](#)) Lakini kwa kadiri tunavyompokea Roho wa Bwana, na kwa kadiri Roho huyo wa Bwana atendavyo kazi ndani yetu na kutukuza na kuathiri mwenendo wote wa maisha, kwa uwiano huo huo tunapokea roho ya uzima. akili timamu.

Utimamu huo wa akili utatufundisha jinsi ya kutumia miili yetu vizuri zaidi. Mtu asiye na akili timamu anaweza kula sana au kula asichokubaliana naye. Kwa kadiri tulivyo na akili timamu, inaathiri kile tunachokula, kile tunachokunywa, na kila kitu tunachofanya; inasaidia kudhibiti na kudhibiti kila kitu maishani kwa ajili yetu. Inatupa maoni mapana ya mambo yote ya maisha. Inatupa maoni ya ukarimu zaidi ya wanadamu. Tunatambua kwamba wanadamu wako chini ya laana, na tuna hisia ya huruma kwao. Tuna faida nyingi kila njia, kwa sababu Mungu amefungua macho ya ufahamu wetu.

Roho hii ya akili timamu hutusaidia zaidi. Tunajua vizuri zaidi jinsi ya kushughulika sisi kwa sisi kama ndugu. Tunajua vizuri zaidi jinsi ya kushughulika na watoto wetu, na majirani zetu, na mchinjaji, na mtu wa barafu na kila mtu mwingine. Kweli haiji kwa *wengi* wa wale walio na akili timamu kiasili, na inachukua muda kwa Kweli kuleta kiasi fulani cha utimamu. Lakini tunaona kwamba mtu anapoipokea Kweli katika kuipenda, ina athari ya uponyaji kwenye akili yake. Atanza kufikiria kwa usahihi zaidi na kutenda kwa busara zaidi.

Kisha atatamani kuitangaza Haki. Ukweli unapaswa kusemwa kwa unyenyekevu, lakini bila woga. Mkristo hana uhuru wa kusema kinyume na Kweli. Kama yeye ni mhubiri anayedai kuwa wa Injili, ile Kweli inapomfikia, hana uhuru wa kuendelea kuhubiri makosa kwa sababu tu kusanyiko linalomteua huenda lisitamani Kweli. Mwanadunia katika mimbari hiyo hangekuwa na mashaka ya dhamiri. Angesema, "Ninawapa watu hawa vitu vile vile wanavyotaka. Wanalipa mshahara wangu." Huo ungekuwa mtazamo wake kwa sababu alikuwa hajapokea roho ya ile Kweli.

Mtu ambaye alikuwa amepokea roho ya Kweli angesema, "Sasa ninaona kwamba baadhi ya mambo ambayo nimekuwa nikihubiri kwa miaka mingi ni ya kudhuru, yanamvunjia Mungu heshima, yanawakilisha vibaya tabia Yake, na zaidi au kidogo yanawageuza watu kutoka kwenye Ukweli. wamekuwa wakifundisha makosa, kinyume kabisa na kile ninachotaka kufanya, siwezi tena kukataa makosa haya. Mimi si balozi wa dhehebu hili, mimi ni balozi wa Mungu. kama ningehubiri kosa, lile ambalo lingekuwa kinyume na Kweli, nitakuwa na hatia mbele za Mungu.

Mtu kama huyo atapoteza cheo chake—heshima miongoni mwa watu, upendeleo, ushawishi, n.k. Lakini haya yote hayapaswi kuzingatiwa. Mtakatifu Paulo anasema kwamba mambo haya yote ni kama hasara na takataka, ni takataka mbaya, kama tunaweza tu kupata nafasi katika Ufalme. Ndipo tutakuwa tumejishindia "lulu ya thamani kubwa." Kwa hiyo, basi, kunena kwa Kweli ni muhimu kwa Mkristo. Ndani ya moyo wake mwenyewe, bila shaka, ni lazima aiweke. Atakapoipokea Kweli moyoni mwake, atalionga kuwa ni pendeleo lenye baraka kuisema.

Ulimi wetu ndio kiungo chenye nguvu zaidi cha mwili wetu. Ushawishi wake ndio mkuu kuliko yote—unaofikia mbali zaidi. Inaweza kuwa ushawishi kwa wema au kwa kuumia. Mtume anasema kwa ulimi huo huo tunaweza kumsifu Mungu na kuwadhuru wanadamu. Kusema Kweli, kumkiri Kristo mbele ya watu, iwe hadharani au faraghani, ni fursa kubwa sana. Lakini ili tuwe watumishi wa kumpendeza Bwana, ni lazima tuseme Ukweli kwa upendo na bila woga.

Katika uhusiano huu Mtume anaelekeza umakini kwenye ukweli kwamba hatupaswi kutarajia kuwa wakomavu katika mambo haya mwanzoni mwa njia yetu ya Kikristo. Tunapoingia katika familia ya Mungu kwa mara ya kwanza, tunaweza kutarajia kidogo kidogo kutoka kwetu kuliko baada ya kuwa katika familia kwa muda.

Sisi kama wana wapendwa wa Mungu tunapaswa kukua katika mfano wa Ndugu yetu Mpendwa Mzee, Kielelezo chetu, Kichwa chetu. Tunapaswa "kukua ndani yake katika mambo yote." Tunapaswa kutambua kwamba Yeye ndiye Kichwa cha Kanisa. Na ikiwa tunataka kuwa washiriki wa Mwili huo katika utukufu, ni lazima tuwe na maendeleo. Tunapaswa kukomaa katika matunda ya Roho Mtakatifu, ili tuweze kustahili na kutayarishwa kushiriki katika siku zijazo Ufalme huo mtukufu ambao utabariki ulimwengu.

"TAMKO HUZAA MVUTO"

Tunapaswa kutekeleza kazi yetu ya ubalozi—tunapaswa “kuzionyesha sifa zake Yeye aliyetuita kutoka gizani kuingia katika nuru yake ya ajabu.” Na katika kusema Ujumbe huu kwa ujasiri na upendo tunapaswa kukua katika neema na maarifa. Tunapaswa kutangaza Ukweli, na wakati huo huo kukua na kuendeleza tabia. Kwa nini kufikia ukuaji wa tabia? Kwa sababu itatufanya kuwa kama Mungu zaidi. "Mungu ni upendo." Ana sifa nyingine; lakini sifa hii ya upendo ndiyo hasa inayotawala, sifa inayotawala ya tabia yake. Haki ya Mungu hutenda kazi pamoja na Upendo Wake, na Hekima Yake isingekaribu kutekeleza mipango yoyote ambayo Upendo haungeidhinisha.

Na kwa hivyo tunapokua, ubora wa upendo unapaswa kuwa wazi zaidi na zaidi. Ukweli unapaswa kusemwa kwa upendo. Hii ni moja ya mambo ambayo tunapaswa kufikia mapema. Tunapaswa kuzuia, kuziba, ndimi zetu. Tunapaswa kuona kwamba maneno yetu ni ya upendo, ya fadhili, ya upole. Kuzungumza Ukweli kwa upendo, hatutakuwa tu tunatimiza zaidi kwa ajili ya wengine, lakini somo pia litasisitizwa zaidi katika akili zetu wenyewe. Imesemwa vyema kwamba "maneno huongeza hisia." Yeyote anayethamini na kusema mambo haya ya Mungu kwa upendo atapokea baraka katika moyo na akili yake mwenyewe. Katika kusaidia wengine atakuwa anajisaidia yeye mwenyewe. "Atiaye maji atanyweshwa yeye mwenyewe."

SIFA ZA ASILI ZINAZOHITAJI KUZUIA

Tunaona ugumu katika suala hili katika baadhi ya wahusika wenye nguvu zaidi wanaokuja ndani ya Kristo. Kuna wahusika ambao wana ugomvi mdogo kiasili, ambao hawangependelea kuleta nguvu kwa wengine kuhusiana na ubalozi wao. Kama Ujumbe wao haukuonekana kupokelewa

vyema, wangeweza kuhisi, "Hawapendi jambo hili, kwa hiyo sitazungumza juu ya somo hili." Lakini wale ambao wana *ugomvi zaidi* wanawajibika kudhihirisha nguvu ya tabia zao kwa jinsi wanavyowasilisha Ukweli. Wanaweza kuwa na nguvu sana; wanaweza kuweka jambo hilo mbele ya wengine kama wajibu.

Lakini tunapaswa kukumbuka kwamba kuweka wakfu sasa si jambo la *lazima*. Ni *mwaliko*. Kwa nguvu na kwa nguvu itahitajika. Wanaotafutwa sasa ni wale walio na sikio la kusikia tu; na hao wanahitaji tu kuwa na neno la ushauri. Ikiwa yeyote angetumia nguvu nyingi sana katika kuwasilisha Ujumbe, Mfalme Mkuu hatahudumiwa vizuri sana, na hivyo hangefurahishwa sana.

Wengine wanaweza kuwa na *idhini* kubwa. Wanaweza kuwa na kiburi na kutamani kujionyesha katika njia ya lugha, au katika ustadi wao wa kushika Upanga wa Roho. Wanaweza kutoa Ujumbe kwa wazo la kuwaamsha wengine wazo, "Ona ni kiasi gani anajua; yeye ni mchimbaji wa ajabu katika Biblia." Hili linaonekana kuwa jaribu kwa wengi. Wanaonekana *kupenda* kuangazwa sana, kama vile tu wengine wanavyopenda *kujiepusha* na kuangazwa. Huenda mtu akajilazimisha ili kwenda kutangaza Ukweli hadharani kama balozi; wakati mwingine angelazimika kujizuia kwa kiasi fulani katika suala hili. Njia pekee ya wa pili kufanya ni kujifunza kusema Ukweli kwa unyenyekevu, kwa upendo-upendo wa Kweli, upendo wa ndugu. Ni Mpango wa Mungu, hatuna la kujivunia. Daima tunapaswa kuwasilisha Mpango Wake kwa upole, upole, utu wema wa kindugu, upendo.

Mtume Paulo anahimiza kwamba "tukiangaliane sisi kwa sisi, na kuhimizana katika upendo na matendo mema. Neno kaza hapa maana yake ni kuchochea, kuita. Upendo huitwi kwa urahisi hasira. Ni uvumilivu. Tunaweza kusema, kwa ukamilifu, kwamba si sifa ya upendo ambayo inaweza kuchochewa na hasira. Hata hivyo hasira ya haki haipatani na upendo. Mungu ndiye kiwakilishi cha juu zaidi tulicho nacho cha upendo—"Mungu ni Upendo." Hata hivyo, Maandiko yanatuhakikishia kwamba Mungu huwakasirikia waovu kila siku. Hasira yake ni ghadhabu ya haki dhidi ya dhambi.

Tukimtazama Mungu kama Kielelezo Mkuu, tunaona kwamba upendo Wake ulidhihirishwa kwa viumbe Wake hapo mwanzo. Ilikuwa ni upendo kwa wanadamu ambao ulitoa Bustani ya Edeni na baraka zake zote na maisha yake makamilifu, kama vile kwa malaika upendo Wake ulitoa baraka zao zote. Lakini dhambi ilipoingia, Upendo ulirudi nyuma; kwa maneno mengine, Haki ilikuwa ni sifa maalum ya Mungu iliyodhihirishwa. Hata hivyo ilikuwa ni kwa manufaa ya wanadamu kwamba kuweko na adhabu hii kwa ajili ya dhambi. Hata hapa Upendo wa Mungu uliendelea, ingawa kwa dhambi mwanadamu amekuwa mpinzani wa Mungu—adui wa Mungu; na Upendo ukakasirishwa.

Bwana akasema kwa njia ya Mtume, kwa nini wameniudhi? ([Yeremia 8:19](#)) Maandiko mengi yanasema juu ya hasira ya Mungu. Hasira ya Mungu imekuwa dhidi ya dhambi. Imekuwa ikipumzika juu ya ulimwengu kwa miaka elfu sita. Lakini Upendo wa Mungu haujavunjwa na hili; kwa hiyo Upendo unaweza kuwa na hasira.

"Upendo haukasiriki upesi." Ilihitaji kitendo cha kutotii kwa makusudi kwa *Baba Adamu* ili kumkasirisha Mungu. Sio kwa sababu *Mama Hawa* alidanganywa kwamba hukumu hiyo ilikuja juu ya ulimwengu. Hasira ya Mungu ilikuja juu ya ulimwengu, na hukumu ya kifo ilitangazwa,

kwa sababu ya dhambi ya *Baba Adamu*, ambayo ilifanywa kwa ujuzi kamili. Katika kipindi hiki cha miaka elfu sita ya dhambi, Upendo wa Mungu umekuwa katika hali ya kutokuwepo, kwa njia ya kusema, umekasirishwa hadi kufikia hatua ya kuzuia udhihirisho wake.

Lakini wakati wote tabia ya Mungu haijabadilika. Hakusababisha hali za kishetani zilizotawala katika Zama za Giza. Upendo haungeweza kamwe kuidhinisha dhambi. "Mshahara wa dhambi ni mauti." Na kila kitu kinachoendana na kifo ni sehemu ya adhabu hiyo, hukumu hiyo. Lakini Mungu ameruhusu masharti haya kwa manufaa ya mwisho ya mwanadamu. Upendo huu wa Mungu, uliozuiliwa, umejitolea wakati wake kujidhihirisha kwa mbio zetu.

Kwa wakati ufaao Mungu alimtuma Mwanawe awe Mkombozi wa mwanadamu. Alikuwa na kutoa maisha yake kuwa dhabihu ya hiari kwa ajili ya dhambi ya binadamu. Kwa wakati ufaao wito ulitoka wa kulikusanya Kanisa. Na Kanisa hili linakusanywa—katika Wakati huu wa Injili. Kwa wakati ufaao, Kanisa litainuliwa katika utukufu wa Ufalme. Kwa wakati ufaao Ufalme huo utawainua kutoka katika dhambi na udhalilishaji wale wote wa wanadamu ambao wako tayari kukubali uzima kulingana na matakwa ya Mungu.

KUKUZA UPENDO HASA UNAOHITAJIKA

Tunahitaji kwa bidii jinsi gani kukesha na kusali, ili kweli tuweze kufaa kwa ajili ya kazi yetu kuu ya wakati ujao! Kuna hatari kwamba upendo hautakuwa na nguvu ya kutosha ndani yetu; kwa sababu kwa sababu ya kuanguka dhambi na ubinafsi umekuwa kuwa mvuto unaotangulia. Kanuni hizi, kuwa na ukuu, na kufanya kazi kwa miaka elfu sita, zimemfanya mwanadamu kukosa sana upendo, huruma, fadhili za kindugu na uvumilivu. Sasa kuna mwelekeo mkuu wa kiasili kuelekea hasira, uovu, ugomvi, chuki, kuliko kuelekea upendo. Kwa hiyo, Mungu anapotukubali katika familia yake anatuambia kwamba moja ya mahitaji ya kwanza ni upendo. Upendo lazima ukue katika mioyo na akili zetu; lazima ipenye mawazo, maneno na matendo yetu yote.

Mtume katika kuzungumzia upendo kwa heshima ya Kanisa anatumakikishia kwamba ikiwa tutampendeza Bwana ni lazima tuiendeleze neema hii kwa wingi. Wale walio na sifa hii kwa kipimo kizuri hawatakasirika kwa urahisi. Wale walio na upendo mdogo watakasirika kwa urahisi. Upendo ambao Bwana anathamini ni ustahimilivu. Hilo halimaanishi kwamba hakungekuwa na nyakati zinazofaa za hasira katika watu wa Mungu. Kunapaswa kuwa na hisia ya hasira ya haki tunapoona udhalimu. Kwa nini? Kwa sababu dhuluma ni makosa. Mungu amekasirishwa na udhalimu; na hivyo watu wa Mungu hawapaswi kuwa na huruma na ukosefu wa haki kwa namna yoyote ile.

Watu wa Bwana *wasipositawisha* ubora wa *haki*, wataingia katika mtazamo huo ambapo *hawatahamini* haki hata *kidogo*. Ingawa tunajua lililo sawa na lililo baya, na huku tukithamini haki, tunapaswa kusitawisha sifa ya upendo. Hakuna anayeweza kusema kwamba makadirio yake mwenyewe ya haki ni sawa kabisa na ya mtu mwingine ni makosa kabisa. Hakuna anayeweza kusema, "*Sihitaji* kusitawisha sifa hii, lakini kaka yangu anaihitaji." Lakini kila mmoja anapaswa kufikiri, "Hapa kuna ndugu, labda anafanya kazi chini ya shida kubwa zaidi

kuliko kushinda kwangu. Yeye ni ndugu yangu kulingana na roho. Anaonekana kwangu kuwa anafanya mabaya, lakini mimi huhurumia kwa sababu pengine haoni kwamba ni makosa. Kwa upande mwingine, inawezekana kwamba mimi mwenyewe naweza kuwa nimekosea."

TUWAONE HURUMA WATU WOTE

Mungu hana huruma na dhambi. Lakini ana huruma nyingi kwa mwenye dhambi hivi kwamba amemtoa Mwanawe ili kuwainua wenye dhambi, na ametenga miaka elfu kwa kazi ya kuinuliwa. Tunaona ukosefu wa haki. Tunapaswa kutambua hilo. Lakini si juu yetu kuchuna, kutoa adhabu. Ni juu yetu kumuachia Mola Mtukufu adhabu. Kwa hiyo, hatupaswi "kuhukumu chochote kabla ya wakati wake." Tunaona makosa yakifanywa. Tunasema, "Najua hilo ni kosa; lakini si juu yangu kusuluhisha na mhalifu. Mungu anajua ni kwa kiasi gani anawajibika; mimi sijui. Ni wajibu wangu kumwangualia kwa mtazamo wa huruma. Ni wajibu wangu kumwombea na kumsaidia yote katika uwezo wangu—kutoka katika maoni yake potovu kuelekea katika maoni yaliyo sahihi, lakini hata katika hili ninapaswa kuwa na hekima kama nyoka, bila madhara kama jiwa. Naweza jua kwamba *mwenendo* kama hio ni mbaya, lakini siwezi kujua kuhusu mtu huyo—anaweza kuwa na makosa kiasi gani."

Kwa hivyo upendo hutazama nje na kuona kwamba ulimwengu wote uko katika shida sana kupitia anguko. Na upendo unasema, "Kuweni mpole kwa wote-kuwa mpole. Mimi ni daima kukumbuka kwamba sisi ni katika ulimwengu wa dhambi, maumivu, magonjwa, kifo." Kwa mtazamo huu upendo hautakasirishwa kwa urahisi, lakini utafikiri kwa upole na huruma juu ya wengine. Kwa hiyo, akina ndugu wapendwa, na tukue hata kufikia Kichwa chetu chenye utukufu katika mambo yote, mpaka, tutakapofanywa kuwa wakamilifu na wakamilifu, 'tutawekwa bila hatia mbele ya kuwako kwa utukufu wake, tukiwa na shangwe nyingi.'— *Yuda 24* .

"Muda ni mfupi! Basi uwe moyoni wa nduguyo
Kwa kila moyo unaohitaji msaada wako kwa lolote.
Jinsi gani wanavyohitaji huruma ya wengine!
Muda, muda ni mfupi!"